Osvrt na predavanje

OSNOVNI LOGIČKI OPERATORI NAD SLIKAMA

Operatori : I, ILI, EX-ILI, NE, NI, NILI, EX-NILI

Oni se još mogu nazvati i Booleovim operatorima na slikama a i mogu se nazvati filteri. Svi filteri koje primjenjujemo na slike (u Photoshopu i sličnim programima) se zapravo zasnivaju na Booleovoj algebri. Booleova algebra opisuje odnose između elemenata koristeći se logičkim operacijama (uzmimo za primjer da imamo sliku A i uzmimo sliku B kao masku nad slikom A, rezultanta slika biti će slika C. A sliku C ćemo dobiti primjenom različitih operacija. Znači da će slika C imati isti broj piksela kao i slika A i B.

I – Naziv za osnovni logički operator . Logički operatori su dobili ime po pozitivnoj logici.

Znači ako se pitamo kada će rezultat biti 1?

Rezultat će biti 1, kada je I jednako 1 i na jednom i na drugom ulazu.

Ako primijenimo logičku operaciju I, na slike A i B, znači da bilo koji piksel iz slike A ulazu u kombinatoriku sa pikselom iz slike B koji mora biti na istoj poziciji kao i piksel iz slike A. Jedna pozicija iz slike A se kombinira sa istom tom pozicijom iz slike B.

Crtamo tablicu stanja za operaciju I, imamo 4 moguće kombinacije – 00, 01, 10, i 11.

Rezultanta slika C imat će crni piksel samo ondje gdje je kombinacija 11 za A i B sliku, to znači da će se crni piksel nalaziti samo na onoj poziciji gdje i A i B slika imaju crni piksel.

Ako gledamo ove dvije slike kao skup podataka, možemo primijetiti da logički operator I radi presjek između ove dvije slike. Obično se ovo može i matematički zapisati kao : $C = A \cdot B$ (umjesto oznake za množenje može se staviti i $\hat{}$).

Operator *ILI* je dobio je ime po tome da je rezultat 1 kada je kombinacija 01, 10 ili 11, znači bilo koji slučaj u kojem imamo jedinicu.

Rezultanta slika C imat će crni piksel na bilo kojem položaju na kojem crni piksel imaju i slika A i slika B. Operator ILI zapravo pravi uniju između dva elementa. Matematički zapis ILI operatora je C=A+B.

Operator EX-ILI. U prijevodu EX bi značilo ekskluzivni ili, jedina

razlika između običnog ILI i EX-ILI je u kombinaciji 11, koja na izlazu ima 0, u ovom slučaju to se naziva bijeli piksel. Sve ostalo isto je kao i kod obične operacije ILI. Vidimo na rezultantnoj slici da primjenom ovog operatora dobivamo crni piksel samo ondje gdje su na A i B slici pikseli različiti. Matematički zapis ove operacije je C = A $\bigoplus$ B.

Operator **NE** operator NE daje negaciju slike A. Označavati ćemo ga sa $C = \bar{A}$.

Na slici A piksel može biti bijeli (0) ili crni (1), na rezultantnoj slici C će crni pikseli biti ondje gdje su na slici A bijeli i obrnuto.

Operator negirani *I, NI*. Zanima nas negativna logika i 0, suprotna operacija I operaciji. Kada imamo kombinaciju 11 tada dobivamo kao rezultat 0, sve ostalo gdje imamo nulu u kombinaciji, rezultat će nam biti 1.

Ono što nam je u I operatoru bilo crnu, u NI operatoru će biti bijelo, a sve ostalo će biti crno. Matematički zapis je: $C=\overline{A}\cdot\overline{B}$.

Operator *NILI*. Služi nam na istom principu kao i NI, samo što je ovo negirana operacija operacije ILI.

Ponovno se pitamo kada za rezultat dobivamo 0?

0 ćemo dobit u kombinacijama 01, 10 ili 11, odnosno kad god imamo jedinicu.

Pikseli koji su kod ILI operacije bili crni, kod NILI su bijeli.

Matematički zapis je: $C=\overline{A}+\overline{B}$.

Operator EX-NILI. 1 dobivamo kao rezultat onda kada su pikseli na

A i B slici jednaki, a nulu kada su pikseli različiti. Crni pikseli biti će 1 na područjima, ondje gdje su pikseli jednaki.

Matematički zapis je: $C=\overline{A} \oplus \overline{B}$.

U Photoshopu možemo raditi primjenu ovih operatora također.